

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж1.бр.480/18
13.06.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија: Ане Поповић, председника већа, Зорице Николић и Александра Ивановића, чланова већа, у правној ствари тужиле А. Ш. из ..., чији је пуномоћник Владан Стојиљковић адвокат из Београда ул. Македонска бр. 19, против туженог “Теленор” доо из Новог Београда, ул. Омладинских бригада бр. 90, чији је пуномоћник Александар Петровић адвокат из Београда, ул. Сарајевска бр. 2-а, ради поништаја решења о отказу уговору о раду и исплате, одлучујући о жалбама тужиле и туженог изјављеним против пресуде Трећег основног суда у Београду П1.бр. 3529/13 од 29.08.2017. године, у седници већа одржаној дана 13.06.2018. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Трећег основног суда у Београду П1.бр. 3529/13 од 29.08.2017. године у ставу првом, другом, четвртом, петом и седмом изреке.

УКИДА СЕ решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу осмом изреке пресуде Трећег основног суда у Београду П1.бр. 3529/13 од 29.08.2017. године и предмет враћа истом суду на поновни поступак.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1.бр. 3529/13 од 29.08.2017. године, ставом првим изреке поништено је као незаконито решење туженог број 70/10/08 од 10.01.2008. године којим је тужилци отказ уговор о раду број 6/236/06 од 25.08.2006. године са анексима уговора због престанка потребе за радом тужиле услед економских и организационих промена којим је тужилци престао радни однос 29.02.2008. године. Ставом другим изреке утврђено је да

постоји потраживање тужиље према туженом на име накнаде штете због невраћања на рад у износу од 472.290,00 динара са законском затезном каматом почев од 01.03.2008. године до исплате. Ставом трећим изреке утврђено је да постоји потраживање туженог према тужиљи на име исплаћене отпремнине у износу од 264.942,00 динара са законском затезном каматом почев од 21.10.2016. године. Ставом четвртим изреке обавезан је тужени да на име накнаде штете због невраћања на рад тужиље код туженог исплати тужиљи износ од 207.348,00 динара са законском затезном каматом почев од 21.10.2016. године па до исплате у року од 8 дана од дана пријема писменог отправка пресуде под претњом извршења. Ставом петим изреке обавезан је тужени да исплати законску затезну камату на износ од 472.290,00 динара тужиљи почев од 01.03.2008. године па до 21.10.2016. године у року од 8 дана од дана пријема писменог отправка пресуде под претњом извршења. Ставом шестим изреке одбијен је као неоснован захтев тужиље којим је тражила да се утврди постојање потраживања према туженом на име накнаде штете преко утврђеног износа од 472.290,00 динара до траженог износа од 1.476.870,00 динара, а за износ од 1.004.580,00 динара. Ставом седмим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се утврди постојање потраживања према туженом на име законске затезне камате за период од 29.02.2008. године па до исплате на износ од 264.942,00 динара на име исплаћене отпремнине. Ставом осмим изреке је одлучено да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против наведене пресуде жалбу су благовремено изјавили тужиља у односу на став осми изреке у односу на решења о трошковима парничног поступка, како произилази из навода исте жалбе, као и тужени у односу на став први, други, четврти, пети, седми и осми изреке, како произилази из навода у жалби, из разлога прописаних одредбом члана 373 ЗПП.

Тужени је поднео одговор на жалбу.

Испитујући правилност побијане пресуде у границама овлашћења из одредбе члана 386 ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11), Апелациони суд је нашао:

-жалба туженог није основана, а жалба тужиље је основана.

У поступку пред првостепеним судом у потврђујућем делу нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5 7 и 9 ЗПП на које другостепени суд пази по службеној дужности, нити друге битне повреде одредаба парничног поступка које су биле или могле бити од утицаја на правилност и законитост побијане пресуде.

Из утврђеног чињеничног стања у првостепеном поступку произилази да је тужиља била у радном односу код туженог на пословима најпре ВД

руководиоца службе ... почев од 05.08.2006. године, да је тужиља са назначеног радног места од 01.10.2006. године, на основу анкеса уговора о раду, распоређена у одељење ..., да је крајем 2007. године, дошло до организационих и економских промена код туженог, што је условило доношење новог Правилника о систематизацији и организацији послова од 16.10.2008. године, да је због тога укинута назначено одељење ... у оквиру одељења ... у којима је тужиља радила, а преостали део активних послова са некретнинама премештен је у надлежност новоформираних јединица у оквиру дивизије људских ресурса, у које није постојала потреба за пословима дипломираног правника, што је условило и другу измену Правилника о организацији и систематизацији послова од 20.12.2008. године, да тужени није био у обавези да доноси програм решавања вишка запослених с обзиром да је мање од 30 запослених који су проглашени за технолошки вишак а тужени је у том периоду имао 1.138 запослених на неодређено време.

Даље је утврђено да чињеница што је укинута организациона јединица код туженог у којој је тужиља била запослена, не значи да је престала потреба за радом тужиље, а ово стога што је тужени у обавези да уколико постоји одговарајуће радно место за тужиљу, исту распореди на такво радно место, што тужени није учинио.

Наиме, у време када је тужиљи отказан уговор о раду, био је расписан интерни конкурс за друга радна места која су тужиљи могла бити понуђена, да је било оглашено слободно радно место за правника у служби уговарања за базне станице, да тужиља није могла да конкурише јер није имала приступ интерној мрежи, с обзиром да се налазила на годишњем одмору и да није имала приступ код послодавца, а да је информације добијала од колега, због чега је морала да сачека да се конкурс објави у јавна гласила, да би могла да конкурише, да је сведок Г. Б. потврдио наводе тужиље да су постојали интерни конкурси и да је иста могла бити распоређена на одговарајуће радно место, сходно стручној спреми, али како је тужени тврдио да тужиља није могла бити распоређена нити на једно радно место које би одговарало школској спреми, знању и способностима тужиље, а да при том није приложио и предложио извођење доказа, а терет доказивања ове чињенице је био на туженом, те како тужени није назначено доказао, а са друге стране тужиља се конкретно изјаснила на које радно место је могла бити распоређена, с обзиром да је тужиља по занимању дипломирани правник, то је првостепени суд усвојио тужбени захтев тужиље, те је поништио као незаконито решење о отказу уговора о раду тужиљи.

Тужиља није тражила враћање на рад, већ исплату накнаде штете због невраћања на рад, те је првостепени суд имајући у виду одредбу члана 191 став 4 Закона о раду ("Службени гласник РС" бр. 24/05...), тужиљи досудио пет месечних зарада, како је одлучено у ставу другом изреке ожалбене пресуде, са каматом почев од 01.03.2008. године па до исплате.

С обзиром да је тужила била проглашена за технолошки вишак код туженог, те да јој је исплаћена отпремнина због тога што је проглашена за технолошки вишак, то је тужени на рочишту одржаном дана 21.10.2016. године истакао компензациони приговор, те је првостепени суд одлучујући о таквом приговору, оценио да је исти делимично основан за износ од 264.942,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана истакнутог компензационог приговора 21.10.2016. године, те је извршио пребијање, како је одлучено у ставу четвртог изреке ожалбеног пресуде, те је обавезао туженог да тужили исплати износ од 207.348,00 динара са законском затезном каматом почев од 21.10.2016. године па до исплате у назначеном року. Такође је обавезан тужени да исплати тужили законску затезну камату на утврђени износ потраживања из става другог изреке ожалбене пресуде до дана пребијања 21.10.2016. године, док је ставом седмим изреке ожалбене пресуде, одбијен захтев туженог којим је тражио да се утврди постојање потраживања према тужили на име законске затезне камате за период од 29.02.2008. године на износ од 264.942,00 динара на име исплаћене отпремнине, управо имајући у виду када је компензациони приговор истакнут и када су доспела потраживања у том делу.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно применио материјално право, дајући за своју одлуку одлучне и јасне разлоге које у свему прихвата и Апелациони суд у поступку жалбене контроле.

Одредбом члана 158 став 1 наведеног Закона о раду прописано је да је послодавац дужан да пре отказа уговора о раду, у смислу члана 179 тачка 9 овог закона, запосленом исплати отпремнину у висини утврђеној општим актом или уговором о раду. Одредбом члана 179 став 1 тачка 9 истог Закона о раду прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла. Одредбом члана 191 став 4 истог Закона о раду прописано је да ако суд утврди да је запосленом незаконито престао радни однос, а запослени не захтева да се врати на рад, суд ће на његов захтев обавезати послодавца да запосленом исплати накнаду штете у износу највише 18 зарада које би запослени остварио да ради, и то зависно од времена проведеног у радном односу и године живота запосленог, као и броја издржаваних чланова породице.

У конкретном случају, правилно је првостепени суд утврдио да је тужила обављала послове назначеног радног места ..., да је тужени Правилником о систематизацији и организацији послова од 16.10.2007. године укинуо одељење некретнина у оквиру одељења ... у којима је тужила радила, а преостали део активних послова са некретнина је предат у надлежност новоформираних јединица у оквиру дивизије људских ресурса, међутим, чињеница што је укинута организациона јединица у којој је тужила радила, не значи да је

престала потреба за радом тужиље, а ово стога што је тужени био у обавези да уколико постоји одговарајуће радно место, тужиљу распореди на такво радно место, имајући у виду да је тужиља дипломирани правник. Поред наведеног, у време када је тужиљи отказан уговор о раду, био је расписан интерни конкурс за друга радна места на којима је тужиља могла бити распоређена, конкретно на упражњено радно место правника у служби уговарања за базне станице, међутим тужиља није могла да конкурише јер није имала приступ интерној мрежи, с обзиром да се налазила на годишњем одмору и да није имала приступ код послодавца, те да је информације добијала од колега, те је због тога морала да чека да се конкурс распише у јавна гласила, како би могла да конкурише, а да су заиста били расписани интерни конкурси потврдио је сведок Г. Б, који је обављао послове директора сектора људских ресурса, због чега је првостепени суд оценио исказ тужиље саслушане у својству парничне странке да је могла бити распоређена на одговарајуће радно место, сходно стручној спреми, што тужени није учинио, а са друге стране, тужени није доказао да расписани интерни конкурси нису били одговарајући за тужиљу, нити је тужени истакао приговор на исказ тужиље да интерни конкурси нису били расписани, то је правилно првостепени суд оценио да оспорено решење није правилно и законито, због чега је првостепени суд назначено решење поништио као незаконито и усвојио тужбени захтев тужиље.

Тужиља није тражила враћање на рад код туженог већ је исплату накнаде штете сходно члану 191 став 4, те је у том смислу утврђено потраживање тужиље према туженом.

Како је тужени исплатио отпремнину тужиљи због тога што је проглашена за технолошки вишак 29.02.2008. године, то је тужени истакао компензациони приговор на рочишту одржаном дана 21.10.2016. године за износ исплаћене отпремнине, са законском затезном каматом почев од 29.02.2008. године, те је првостепени суд утврдио потраживања између странака, чија висина није била спорна, а након тога извршио пребијање потраживања, како је одлучено у ставу четвртог изреке ожалбене пресуде, али са законском затезном каматом почев од 21.10.2016. године, када је истакнут компензациони приговор па до исплате, да је такође обавезан тужени да исплати законску затезну камату тужиљи на утврђени износ потраживања из става другог изреке ожалбене пресуде до дана пребивања 21.10.2016. године, а за период после назначеног датума па до исплате, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље за исплату законске затезне камате, због тога што укупно потраживање тужиље према туженом за спорни период износи 472.290,00 динара, да потраживање туженог износи 264.942,00 динара, тако да након извршеног пребијања, потраживање тужиље износи 207.348,00 динара, али са каматом почев од истакнутог компензационог приговора 21.10.2016. године до исплате, како је одлучено у ставу седмом изреке. Потраживање тужиље од досуђеног износа од 472.290,00 динара па до траженог износа од 1.476.870,00 динара, а за износ од 1.004.580,00 динара је одбијен као неоснован, како је одлучено у ставу шестом

изреке ожалбене пресуде, а на који став странке нису изјавиле жалбе.

Неоснован је навод жалбе туженог да је првостепени суд учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП, с обзиром да је изрека пресуде разумљива и непротивречи разлозима наведеним у образложењу.

Неоснован је навод жалбе да је првостепени суд погрешно утврдио чињенично стање и самим тим погрешно применио материјално право, с обзиром да је првостепени суд, након изведених и оцењених доказа, сходно члану 8 ЗПП, правилно утврдио чињенично стање и применио материјално право, те је навео разлоге које у свему прихвата и Апелациони суд у поступку жалбене контроле.

Неоснован је навод жалбе да је првостепени суд погрешно оценио исказе саслушаних сведока, с обзиром да је првостепени суд навео разлоге због чега прихвата исказе саслушаних сведока током првостепеног поступка.

Неоснован је навод жалбе да се камата на износ накнаде штете уместо враћања на рад досуђује од дана доношења првостепене пресуде, а не како је првостепени суд одлучио од дана истакнутог компензационог приговора 21.10.2016. године, с обзиром да је одредбом члана 337 став 1 Закона о облигационим односима прописано да пребијање не настаје чим се стекну услови за то, него је потребно да једна страна изјави другој да врши пребијање, а у конкретном случају, тужени је изјавио тужили да врши пребијање када је истакао компензациони приговор на рочишту одржаном дана 21.10.2016. године пред првостепеним судом, а што је у сагласности са одредбом члана 277 став 1 Закона о облигационим односима по коме је прописано да дужник који задоцни са испуњењем новчане обавезе дугује, поред главнице и затезну камату по стопи утврђеној законом.

Цењени су и остали наводи жалбе за које Апелациони суд налази да нису од одлучног значаја сходно члану 396 став 1 ЗПП, јер се њима не доводи у сумњу правилност утврђеног чињеничног стања и правилна примена материјалног права.

Жалба тужиле у односу на решење садржано у ставу осмом изреке за трошкове парничног поступка је основана. Наиме, првостепени суд не наводи разлоге због чега је одлучио да свака странка сноси своје трошкове, нити наводи разлоге за примену члана 153 став 2 ЗПП, због чега се решење у назначеном делу не може испитати, због учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП.

У поновном поступку, првостепени суд ће навести разлоге за одлуку о трошковима парничног поступка, те исте правилно обрачунати, сходно члану

153 и 154 ЗПП, притом имајући у виду и трошкове другостепеног поступка које су странке тражиле у изјављеним жалбама, за коју одлуку ће навести потпуне и јасне разлоге.

Са изложеног, а применом члана 390 и 401 став 3 ЗПП (“Службени гласник РС” бр. 72/11), одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Ана Поповић с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић